

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Ribičiča

1. Stališče iz druge točke tega ločenega mnenja, je dobilo na predhodnem glasovanju celo dvetretjinsko podporo sodnikov, vendar se je nato večina sodnikov odločila za sprejem drugačne odločbe, ki je nisem mogel podpreti iz razlogov, navedenih v tem ločenem mnenju.

2. Menim, da bi morale Ustavno sodišče razveljaviti določbe Odloka o pomožnih objektih, ki se nanašajo na soglasje občine z odložnim rokom in ne tako, kot je odločeno v 1. točki izreka.

Samo na ta način bi namreč omogočilo občini, da se pravočasno prilagodi sprejeti odločitvi Ustavnega sodišča, po kateri je predpisovanje soglasja občine v neskladju z veljavno zakonodajo. Občina je v Odloku o pomožnih objektih relativno široko določila krog pomožnih objektov, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Podlaga takšne odločitve je nedvomno bilo prepričanje, da bo moral investitor predhodno dobiti soglasje občine. Sedaj, ko je tisti del odloka, ki je urejal obveznost investitorja, da si pridobi soglasje občine, razveljavljen, mora občina ponovno proučiti, ali ni krog objektov, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, preširoko določen. Prav bi bilo, da bi občina za ustrezno spremembo odloka dobila potreben čas.

Zato bi bilo smiselno, da se razveljavitev določb Odloka odloži za tri do šest mesecev.

Takšna odločitev pa ni smiselna samo iz navedenega praktičnega razloga, ampak tudi z načelnih vidikov. Razveljavitev z odložitvijo, ki jo Ustavno sodišče večkrat uporabi pri razveljavitvah zakonskih določb, bi obenem pokazalo, da Ustavno sodišče obravnava lokalno samoupravo kot pomembno, avtonomno sestavino ustavne ureditve v Republiki Sloveniji. Ta avtonomija je opredeljena v Ustavi in ratificirani Evropski listini lokalne samouprave, ki izhajata iz načel demokratizacije, decentralizacije in subsidiarnosti in s katero mora biti usklajena nacionalna zakonodaja o lokalni samoupravi. Z vidika tako opredeljenega položaja občin je mogoče zastopati stališče, da občina lahko predpiše obveznost investitorja, da si v poenostavljenem postopku za pomožne objekte, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, mora pridobiti celo soglasje občine, četudi takšna možnost ni izrecno predvidena v zakonodaji. Od tega stališča sem bil pripravljen odstopiti v primeru, če bi se Ustavno sodišče odločilo za razveljavitev z odložnim rokom. Zlasti načelo subsidiarnosti¹ terja, da se v razmerjih med zakonodajo in predpisi lokalnih skupnosti ne uveljavljajo enako restriktivna in stroga merila, kot to velja za razmerje med zakoni in tistimi podzakonskimi akti, ki jih sprejemajo organi državne uprave.

Ustavno sodišče je žal zamudilo priložnost, da bi z razveljavitvijo z odložnim rokom vsaj na simbolni ravni pokazalo, da spoštuje in upošteva avtonomijo občin in ustavni položaj lokalne samouprave.

3. Priznati velja, da je z občinskim odlokom o pomožnih objektih predpisano soglasje občine zahtevna obveznost za investitorje, ki ne morejo prigrasiti gradnje pomožnega objekta, če pred tem ne dobijo tega soglasja. Argument za njegovo razveljavitev, da namreč takšno soglasje ni predvideno v nobenem zakonu je sicer šibak in podcenjujoč do predpisov lokalnih skupnosti iz razlogov, navedenih v prejšnji točki tega ločenega mnenja.

Priznati pa velja, da bi lahko občina s tem, ko bi odklonila soglasje, trajno onemogočila gradnjo pomožnega objekta in s tem preveč otežila postopek za gradnjo tistih objektov, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Nikakor pa ti argumenti niso uporabni za razveljavitev obveznosti investitorja, da mora pridobiti mnenje občine. Mnenje občine je mogoče obravnavati kot minimalno pravico lokalne skupnosti, da o priglašeni gradnji pomožnega objekta lahko pove svoje mnenje. Kolikor občina nima niti te minimalne možnosti v upravnem postopku prigrasitve del izraziti svojega mnenja oziroma pomislekov v zvezi s priglašeno gradnjo pomožnega objekta, se bo težko odločila, da kateri koli objekt uvrsti med pomožne objekte. Razveljavitev takšne naravne in logične možnosti občine, da se opredeli do priglašene gradnje, z utemeljitvijo, da je zakon ne določa, pomeni reducirati pomen in vlogo lokalne samouprave v nasprotju z ustavnim načelom o tem, da je v Sloveniji zagotovljena lokalna samouprava

in njeno avtonomijo na podlagi določb Ustave in Evropske listine lokalne samouprave. Zato menim, da je napačna odločitev Ustavnega sodišča, da je obenem s soglasjem razveljavilo tudi obvezo investitorja, da si pridobi mnenje občine, ki ne more biti v ničemer ustavnopravno sporno.

dr. Ciril Ribičič

Opomba:

1Načelo subsidiarnosti je najpomembnejše načelo Evropske listine lokalne samouprave, ki od začetka 1997. leta velja v Sloveniji in ima v skladu z Ustavo (2. odstavek 153. člena) položaj ratificirane mednarodne pogodbe, s katero morajo biti skladni zakoni. Načelo subsidiarnosti daje prednost temeljem družbe pred državnimi vrhovi. To načelo je v neposredni zvezi z avtonomijo lokalnih skupnosti, z omejevanjem posegov v njihove pristojnosti, z decentralizacijo oblasti in zagotovitvijo finančne samostojnosti lokalne samouprave. Po načelu subsidiarnosti se javne zadeve opravljajo čim bližje ljudem in njihovim lokalnim skupnostim. V 4. členu Evropske listine lokalne samouprave je izrecno zapisano bistvo načela subsidiarnosti, ki se glasi, naj javne zadeve po možnosti izvajajo tiste oblasti, ki so državljanom najbližje. Zato mora biti opravljanje javnih nalog na višjih ravneh posebej utemeljeno, na primer z obsegom, naravo zadeve in s tem, da se zagotovi njeno učinkovito in gospodarno izvajanje. Evropska listina skuša preprečiti neupravičen poseg višjih oblasti na lokalno raven, bodisi da gre za državno oblast ali za širšo, regionalno ali pokrajinsko samoupravo. Pri tem omenja tudi temeljni motiv takšne razmejitve pristojnosti; ta je v prilagajanju izvajanja javnih zadev lokalnim razmeram.